

Koncertekről

Nemzeti Filharmonikusok – 2017. április 27.

Zeneakadémia

A Müpa rezidens zenekara (viszonylag) ritkán lép fel a főváros más koncerttermeiben, éppen ezért mindig nagy örömmel készül a találkozásokra az a közönségréteg, amely a Zeneakadémiát tekinti nemcsak a felsőfokú zenei oktatás, hanem egyszersmind a hangversenyélet fellegvárának is. A közönségnek szíve joga észrevenni vagy nem észrevenni azt a módosulást, amely a Nagyterem akusztikáját illetően bekövetkezett, hasonlóképp az is, hogy eleve elszántan készül a zeneélvezetre, avagy a ténylegesen megvalósult hangzásra reagál. Mindez hozzájárul ahhoz a fogadtatáshoz, amelynek eredménye, valljuk meg, általában a lelkes tetszésnyilvánítás, differenciálatlanul annak érdemi összetevőire.

Április 27-én izraeli szólistával (Alon Goldsteinnel) és izraeli karmesterrel (Yoav Talmival) hallhattuk a Nemzeti Filharmonikusokat. Azt a zenekart, amely több mint egy évtizede sokkal nagyobb színpadhoz szokott, vagyis ahhoz, hogy ki-ki másként hallja a helyéről muzsikustársait. Most a hely által maximalizált szereplőgárda igencsak szűkösen kényszerült elhelyezkedni, és a nyilvánvalóan módosult körülményekhez alkalmazkodva próbált játszani.

Tehát, ha a többieket „többnek” hallja, maga is intenzívebb hangképzéssel vesz részt az össz-hangzásban. Vélhetőleg ez a meg gondolás (pontosabban, érzet) készlet több együttest is arra, hogy a Zeneakadémián az erőltetett hangzás-többséget tegye meg alapértéknek, amihez képest kialakul az egyes művek dinamikai rajza. S ennek köszönhetően azok a hallgatók járnak jól, akiket elvarázsol az élő zenének ez az elsőprő erejű intenzitása.

A Mendelssohn és Schumann műveiből összeállított műsor a stiláris ro-

konság közös nevezőjén felmutathatta volna a két szerző személyes jellegzetességeit, de erre ezúttal nem került sor. Annál is inkább, mivel a program a zeneszerzés tanulmányokat is végzett karmesternek az átíratával kezdődött. Talmi nem kisebb feladatra vállalkozott, mint a Gyermekjelenetek (Kinderszenen) hangszerezésére. Tény, hogy változatos hangszínekről gondoskodott, de a nagy apparátus eleve lehetetlenné tette a zongora-megjelenítette intim légkört. A más-más hangszeren felhangzó rövid motívumokból villódzó hangkép alakult ki, a túlzott nagyítás következtében élelenné (kivehetetlenné) vált képekhez hasonlóan. Ráadásul, lévén szó kisformákról, hogy szét ne essenek, a folytonosságot erőltetően szinte tagolatlaná mázolta a darabokat. Megszűnt a lélegzése a daraboknak. A bensőséges hangulat és zsánerképekből rikító plakátok lettek, amelyek semmilyen távolságból sem érhetik el az eredetileg tervezett hatást. Egyvalaminek azért örülhetünk: annak ellenére, hogy a műsorismertetőből úgy értesültünk, hogy Talmi – egyetlen szerkezeti változtatásként – zárótételként a megismételt 6. tételt (Váratlan esemény) helyezte a ciklus végére (Epilógusként, mint írta!), ezen a hangversenyen a schumanni mű eredeti tételrendje e többlet-tétel nélkül realizálódott, végkicsengéssel a „Der Dichter spricht” zongorán jellegzetes vallomáshangjával.

Mendelssohn g-moll zongoraverse nye, amelyből felvétel is készült a szólista és a dirigens közös produkciójaként, a Nemzeti Filharmonikusok kíséretével is kidolgozott műsorszámként került előadásra. Igaz, a hagyományos Mendelssohn-képet igencsak markáns vonásokkal erősítve...

Hasonlóképp a tündér-scherzo-hanggal maradt adós a második rész kezdő műsorszám, Mendelssohn saját átíratában az Esz-dúr Oktett Scherzója. Mintha valamiféle felfokozott vitalitás

heve-lendülete sodorta volna izgalmasabb vidékekre a szelíd-szolíd tételt.

Schumann II. szimfóniájának 3. tételét Kocsis Zoltán emlékének ajánlotta a karmester (ezt a 2. tételt követően jelentette be). Kedves gesztus, csakúgy, mint amikor a zongoraversenyt követően a szólista fejezte ki örömét első budapesti vendégszerepléséért, mielőtt bekonferálta volna a ráadásszám Scarlatti-sonátát.

Szimpatikus vendégek, akikre szívesen emlékezünk, ráadásul Talmi vezényléstechnikája tanulságos lehetett a fiatalabb karmester-generációknak. Pontosabban: lehetett volna, amennyiben tanúi lettek volna. Talmi az intenzitás fokozása érdekében mozog intenzíven a dobogón, ugyanakkor egyetlen gesztusa sem a közönségnek szól, hanem mindig-mindent az általa elképzelt zenekari hangzás életre hívásáért tesz. Ily módon az is menthető, hogy lelkesítésével nagyban hozzájárult a már-már fárasztó harsánysághoz.

(Fittler Katalin)

Pannon Filharmonikusok – 2017. május 5.

Művészetek Palotája – Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Mindig jóleső érzés a Pannon Filharmonikusok hangversenyére elmenni a Müpába. A Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermet időről-időre megtöltő közönség a legbeszédesebb visszajelzés a zenekarnak: megérte vállalkozni bérleti hangversenysorozat rendezésére a fővárosban, kellő szervezőmunkával kialakult a rendszeres bérleti közönség, és mindig vannak alkalmi érdeklődők. Tegyük hozzá: mindmáig a Pannon az egyetlen „vidéki” zenekar, amely bérletet hirdet meg a fővárosban! És itt a vidékiség nem mást jelent, mint (viszonylag) hosszú utazásra vállalkozást az egyes fellépések előtt, s ami ezzel együtt jár: viszonylag kevés terempróba-lehetőséget.

A vállalt kihívás inspirálóan hatott a muzsikusokra, a pozitív visszajelzések nemkülönben. Egyébként nem ez az egyetlen nemes „vállalkozásuk”, elég az Armel Operafesztiválban kezdettől betöltött szerepükre gondolni. A különböző koncerttermekben való fellépés is készségfejlesztő hatású volt – amióta viszont remek akusztikájú terem tudhatnak otthonuknak Pécsen, további ugrásszerű fejlődés figyelhető meg a teljesítményükben. Pedig tennivalójuk van elég – akár fáradtak, apatikusak is lehetnének. De nem! Szinte hozzátartozik a mindennapjaikhoz, hogy az általános értelemben vett „repertoárdarabok” mellett rendre új darabokat tűznek műsorra (mármint a számukra újakat, a zeneirodalom kimeríthetetlenül gazdag kincsestárából válogatva, nyilvánvalóan méltatlanul mellőzött értékes műveket és olyanokat, amelyeknek korábban nem adatott meg vizsgáznia a nagyközönség előtt). Szerencsére egyre ritkább az olyan mű, amelyet egyetlen megszólaltatási alkalom miatt kell megtanulni – a többszöri előadás lehetősége alaposabb felkészülésre serkenti a muzsikusokat.

Az idei bérleti sorozat zárókoncertjének műsorán Beethoven Fidelio-nyitányát követően Elgar e-moll gordonkaversenye és Rahmanyinov II. szimfóniája szerepelt. Műsorösszeállításról nem érdemes hosszasan elmélkedni, az összehatás utólag minősíti indokoltságát.

A Fidelio-nyitányra mintha nem jutott volna elég idő. A másik két mű mellett „tudottnak” tűnhetett, ezért feledhető előadásban került közönség elé (remélhetőleg sokan hamar elfelejtjük a pontatlan kezdést, a rezes-gikszereket). Vezető karmesterként Bogányi Tibornak ez volt a hatodik évada a Pannon Filharmonikusoknál – a gordonkaművész-dirigens a programok tervezésekor megkülönböztetett figyelmet szentel hangszerének – így több kiváló külföldi gordonkaművészt hívott meg szólolistának. Közéjük tartozik Marie-Elisabeth Hecker is, aki a

párizsi Rosztropovics-versenyen „tárolt” oly mértékben, mint Genfben Várdai István (I. díj és két különdíj). Az ő életrajzában is szerepel a Kronberg Academy (miként a hazai élmezőnyben Fenyő Lászlónál és Várdai Istvánnál), ami magasra emeli az elvárás-szintet. A kevésbé ismert Elgar-művet tetszéssel hallgattuk szólójával, de előadóművész-egyéniességként ezzel a bemutatkozással nem tudott átütő erőről tanuskodni. Győzte a nehézségeket (ami abból is kiderült, hogy maradéktalanul tudtunk a kompozícióra figyelni), és aligha lehetett panasza muzsikus-partnereire. Az est dirigense Vass András volt, aki betanító/felkészítő karmesterként rendszeresen dolgozik a zenekarral. A „betanító karmester” jelleg annyiban érvényesült a programban, hogy – mint mozdulataiból lesűrhető – főként a „játással” törődik, és összehasonlíthatatlanul kevesebb figyelmet fordít az adott zeneművek (tétel) formai felépítésére. Erénye, hogy harmonikus légkört teremt. Minden tételt koncentráltan indít (feltűnően kivárja a teljes csendet, ami persze veszélyes, mert arra készíti a figyelmetlen hallgatót, hogy még a zene előtt kikrakovja magát), és jellegzetes „kaszáló” mozdulatainak megvan a hallható eredménye a szépen vezetett hosszú dallamívokban. Felkészült, és figyel a muzsikusokra – az irányítás szándéka viszont éppen a nagy formákban kerül nála előtérbe. Éppen ezért a Rahmanyinov-szimfónia jelentette az est igazi élményét és tanulságát, habár meg kell jegyezni, hogy nem kellene visszaélni a játékosok energiájával. Érdemes a fokozásoknál „kispóroltan” kezdeni, mert ha a dinamika hamar eléri a fokozhatatlant, a hallgató immunissá válik, és a fárasztó tartós fortissimo ellen a figyelm lanyhulásával védekezik.

Gyönyörű részletek maradtak meg tartós hangzásképként; a mindig remekül teljesítő fafúvósok szólóin kívül gyönyörködtető brácsadallamok és általában, egységes-szép tónusú vonós-kari unisonók. (Fittler Katalin)

Budafoki Dohnányi Zenekar – 2017. május 7.

Művészetek Palotája – Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

A budapesti középiskolások egyesített énekari projektjének indult 32 éve, 2006 óta országos szintűvé szélesedett, és Énekel az ország címmel határainkon túlról is kezdett további résztvevő együtteseket vonzani. Ilyenkor a monumentális összkar résztvevőinek lehetőségük van közreműködőként megismerni olyan kompozíciókkal, amelyeket máskor legfeljebb hallgatni szoktak. Tavaly Bartók Cantata profánája szerepelt a felkészítő zenei tábor követően az ünnepi hangverseny műsorán, idén – lévén Kodály-év – a Budavári Te Deumot szólaltatták meg, valamint Rossini Kis ünnepi miséjét.

Rövid időre mintha megvalósult volna Kodály nagy álma az éneklő Magyarországról – nem lehetett megindultság nélkül tekinteni a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem pódiumát (és a pódiumerkélyeket) megtöltő dalosokra. Mert az éneklés szerep-öröme hozta közös nevezőre a különböző helyekről érkezett, más-más múlttal és felkészültséggel rendelkező kis közösségekből kialakult, mintegy 400 fős alkalmi kórus tagcsapatát. A felkészítő munka eredményességét dicséri, hogy a kórushangzás, mint olyan, nemigen hagyott kívánnivalót.

Ez a csoda elsősorban Hollerung Gábor lelkes és lelkesítő ügyszeretetének köszönhető. Kis empátiával bárki észrevehette, hogy fáradtan jött ki a pódiumra, s amikor szembefordult a közönséggel, hogy röviden szóljon az alkalomról és a műsoron szereplő művekről, mindenkinek feltűnhetett ez. Ám amikor megfordult, és zenélésre került a sor, mintha kicserélték volna. Kiapadhatatlan energiaforrásként irányította a monumentális apparátust, olyan intenzív figyelmet érve el alkalmi muzsikusainál, amelyet állandó karnagy ill. karmester sem mindig tud teremteni.

Nem kis feladat hárult a Budafoki

Dohnányi Zenekarra, hiszen dinamika tekintetében alkalmazkodniuk kellett az egyesített énekarhoz – sőt, nem is alkalmazkodni, hanem inkább olyan arányokat teremteni, amelyek között nem sérül a szerzői koncepció. Kodály Te Deuma nagyformává állt össze az előadók tudatában, és nyilvánvalóvá vált a hallgatóság számára, hogy az énekesek értik, hogy miről szól a szöveg. Pontosabban, hogy mi a mű mondanivalója, milyen hangulatok, érzések és indulatok sorjáznak benne. Maradéktalan szövegértést nyilvánvalóan nem várhatott el a hallgatóság – mégis úgy érezhette: pontosan tudja követni a kompozíció menetét. Ez történt a Rossini-műben is, annyi különbséggel, hogy a miseszöveg értésével szinte eleve kalkulálhatott a dirigens.

Együttesen dolgozott az arányos produkción valamennyi közreműködő. Remekeltek a rezések, tempót, karaktert adva szakasz-kezdeteknek, de a nagylétszámú vonóskar is oly plasztikusan formált, hogy bármely szólamra „támaszkodhattak” a dalosok, a fafúvósok a tőlük immár megszokott igényességgel játszottak. Keze alá dolgoztak a dirigensnek, akinek elsődleges feladatot az énekar irányítása jelentett. Nem az „összetartás”, hanem azon túl mindannak a részletezésének a hangzó életre keltése, amelyeket tudatosan kidolgoztak az előkészületek során. Aligha illenék egyszerűen azzal napirendre térni a különleges teljesítmény előtt, hogy ilyen az alkata Hollerung Gábornak, noha tény, hogy a plakátszerű ábrázoláshoz, a freskóhoz valóban erős az affinitása. Igen ám, de ezúttal szinte áttekinthetetlen növekedett felület megmunkálásáról volt szó! A teljesítmény különlegeségének ékes bizonyossága, hogy álomszép halk hangzásokat tudott életre hívni a többszáz torokból. Szinte a csend is megzendült – az élményt tekintve vetekedett a szinte eget hasító fortissimókéval! Hollerung nem számíthatott a jól bevált metódusra, miszerint kis mozdulatok, kis hangzás –

nagy mozdulatok, nagy hangerő. Elleshetetlen bravúrral tudott mégis differenciálni az ágáló gesztusok sokaságával, aminek a titkához a tudatos differenciálás is hozzátartozik. A lényegre figyelve és figyeltetve (legyen az bármilyen dinamikájú), maximálisan intenzív jelenléttel szuggerálta a hasonló figyelemhez aligha szokott énekeseket, akik több-kevesebb hiányosságait lelkesedéssel próbálták pótolni. Minden biztonnal voltak, akik „tátikáztak” (ez a kifejezés a Deák Kristóf rendezte, Oscar-díjas rövidfilmnek, a Mindenkinek köszönhetően került – vissza – a köztudatba), igaz, most nem kényszerből, hanem önkéntesen, hogy sikerületlen részletekkel ne rontsák az egész hatását. És a hangok nagy tömege jótékonyan elfedte az önkritikátlan vállalkozásokat, amikor egy-egy résztvevő megkísérelte a lehetetlent (gondolok a szoprán legmagasabb hangjaira, amelyeket néhányan az igyekezettől szinte eltorzulva próbáltak kiénekelni...). Ami a pódiumról a közönséghez eljutott, az két remek mű volt, lelkes (és lelkesítő) előadásban. A Rossini-mise egyébként a szólistákat is próbára tette – leginkább a szóló-kvartettben, amikor négy különböző egyéniségnek kellett (volna) a kompozíció részleteinek erővonalait érvényre juttatni. A 2011-es Armel operaversenyen operaénekesként „felfedezett” Szakács Ildikó elszántan igyekezett helytállni, ám nem mindig tudja úgy irányítani a hangját, ahogyan szeretné, ez az orgánium ugyan ígéretes tárháza lehet, ám volumenének növelése nemigen várthat magára. Mellette jól érvényesült Megyesi Schwartz Lúciának a kis volumenű hangjával való remek banni-tudása; szinte kiragyogott néha az együttesekből. Cser Krisztián hangjának már a tónusa is lenyűgözi a hallgatót – talán vissza is él ezzel az énekes, amikor megelégszik zenei faktúrák plasztikus megszólaltatásával, szólamának különösebb kidolgozása nélkül. Rendkívül szimpatikus volt a tenor Varga Donát, akinek

hangja néha karcos ugyan, de színek, tónusok sokaságát villantotta fel, miközben maximálisan törekedett szólam interpretálására. Formálta az ívet, és árnyalta a dinamikát. Mindenki számára bebizonyosodott: az intonáció nemcsak a hangmagasság tisztaságán múlik, hanem azon, hogy – szólókvartettben teljes felelősséggel – ki-ki mennyire találja meg a helyét a folyamatosan kialakuló zenei építményben, mert „borulhat” egy akkord attól is, hogy hangjainak aránya nem megfelelő. A szólista-szakaszok egyúttal zenehallgatási élményt jelentettek a kórustagoknak is.

A közös zenélés közös élménye megmutatkozott abban is, hogy együtt lélegeztek az énekesek, és a produkció során közös életritmusba kapcsolódott valamennyi hallgató. Ilyenkor magától értetődő a vastaps, hiszen ugyanazt ugyanúgy éltük meg – semmi nem indokolja a kiszakadást ebből a zene által létrehozott szeretet-közösségből.

Sokáig zúgott a taps, és lehetőség nyílt a lelkesedés spontán kifejezésére is, amikor tizenvalahány karnagy felsorakozott, megköszönni előszítő munkájának megérdemelt köszönetnyilvánítását.

Ha valaki lefényképezi a karmestert a műsor előtt és után, az ilyen volt – ilyen lett kettős portréja ékesen bizonyítaná a zene varázshatalmát; hogy a jólvégzett munkát követően a megérdemelt siker energia-tartalékokat szabadít fel, amelyek további szép produkciók biztosítékai.

A nézőteret rokonok, barátok, ismerősök, valamennyien a kórusmuzsika rajongói töltötték meg, ily módon valamiféle nagycsaládi hangulat uralkodott el a koncert után. Ebben csak egyvalami sajnálatos: hogy a távolmaradók – köztük megannyi „befolyásos” ember, szervezők, kitüntetések osztók – minderről semmit nem tudnak. Mert statisztikai adatok alapján aligha lehet lemérni a legnemesebb értelemben vett „hasznát” az ilyesfajta lelkesítő együttesmuzsikálásnak. Amikor a zene egy időre mindenkié lett, már-

mint mindenkié, aki élő élményként részesült ebből a varázsból.

(*Fittler Katalin*)

Nemzeti Filharmonikusok – 2017. május 10.

Művészetek Palotája – Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Harmonikus kapcsolódás címmel kínálta 2016/17-os programját a Nemzeti Filharmonikusok – a május 10-i est után azonnal fellapoztam, hogy ellenőrizzem, történt-e változás. Az eredmény: nem! Már tavaly ezt a műsort hirdették meg (Csajkovszkij b-moll zongoraverseny, Rahmanyinov II. szimfónia), szólistaként Farkas Gáborral, karmesterként Kovács Jánossal. Amiért ezt a kontrollt szükségesnek éreztem: az est első részében feltűnően nem jött létre „harmonikus kapcsolódás”.

Miként a hangverseny műsorismertető szórólapján is szerepel, Farkas Gábornak Kocsis Zoltán volt a mentora, amikor DLA-tanulmányait végezte. Az éves program kialakításakor nyilvánvalóan nem véletlenül esett a választása Csajkovszkij zongoraversenyére. Arra a kompozícióra, amely távolabbi vidékre kalandoztatja Farkas Gábort zenei világában. A szólista egyébként a Steinway Artist cím birtokosa (az életrajzban feltüntetett versenygyőzelem eredményeképp), és a díjjal járó lehetőségen túl (felvételtévesztés) további szóló CD-je jelent meg a Hungarotonnál (műsorán Schumann-művekkel). Azt, hogy most májustól vendégprofesszori meghívást kapott (első európaiként) a Tokyo College of Music tanári karába, talán még nem is volt publikus a szórólap elkészítésekor.

Mindenesetre, többszörösen is nagy kihívás volt ez az est Farkas Gábornak. Egykori mentora támogatását nélkülözve kellett felkészülnie a zongoraversennyel és részt vennie az egykori mentor zenekarával a próbákon. Az eredmény nem volt mentes a zavarba ejtő mozzanatoktól. A szólista és a zenekar mintha egymással párhuzamosan

játszott volna. A zongorista elképesztően ismeri képességeit és lehetőségeit – hihetetlenül kis kezének méreteit meghazudtolóan pörölycsapásokkal indította a szólamát, s mindvégig azt bizonyította, hogy fölényesen győzi a közismert/közkedvelt mű technikai nehézségeit. A zenekart (a földszint harmadik sorából) csak halvány háttérfüggönyként hallottam néha, szerencsére az előzetes műismeret mindenkit túljuttatott ezen a buktatón. Aztán jobban beálltak az arányok, de csak ritkán fordult elő, hogy egy-egy rövid szakaszban ténylegesen „kommunikált” volna a zongorista és valamely zenekari hangszeres szólista vagy szólam. A zenekar érzelmi-indulati távolságtartással játszott, az érdektelenségük addig fokozódott, hogy gyakran már-már olyan hangzást produkáltak, amely a közeli szétesés veszélyét hordozta. A legrosszabb értelemben vett „protokolláris” előadás tanúi lehetünk. Csak a finálé tétel végének „életörömöt sugárzó” szakaszában oldódott az érzelemmentes feszültség, akkor is javarészt a zongorista összefogott játékának illetően.

A népszerű műnek automatikusan kijáró (és a zongorista-teljesítményt jogosan honoráló) tapsot Farkas Gábor ráadászámmal köszönte meg – s ekkor megmutatkozott szólista-minőségének az az oldala, amely alapján Vásáry Tamás azt nyilatkozta róla, hogy „költő”.

Kovács János kedvelt dirigens bármely együttesünkénél – de nem arról híres, hogy rendet-fegyelmet akar tartani. A zenekar színpadi „viselkedésén” igencsak meglátszott Kocsis híres szigorának a hiánya (az éppen nem játszó zenekari tagok – még a színpad szélén ülők is – gyakran pásztázták a nézőteret, mások beszélgettek).

Szünet után mintha kicserélődött volna az együttes, igaz, ekkor nem is igen maradt volna ideje bárkinek is „frakciózni”. Rahmanyinov II. szimfóniája az első pillanattól az utolsóig lebilincselte a hallgatóságot (öt nappal korábban, más tolmácsolásban érzé-

keltük a hosszúságát, ezúttal csak a gyönyörködhető mozzanatok sorjázása alapján mérhettük fel valós terjedelmét). Kovács Jánosból olyan erővel árad a zene szeretete, hogy ennek minden közreműködő behódolt. Varázsló ő, aki képes kihozni muzsikusi rejtett tartalékait – most az első félidő minőségét feledtetendő, teljes odaadással játszott mindenki. Igaz, volt is feladat bőven. Kovács János fantasztikusan ismeri a művet, irányításával biztonságosan tájékozódik a játékosok. Tehát, szó sincs szólam végigjátszásáról, hanem minden kisebb-nagyobb egység önmagában is megformálандó, s úgy csatlakozhat az előzményekhez, lehetőséget adva a nagyforma továbbgördülésére. A legkisebb részletekig kidolgozott artikuláció jellemezte a hangzást, amelynek varázsát a szabadon kezelt dinamika fokozta. Minden részlet karakterizált volt, és a motívumok, frázisok kapcsolatba léptek egymással, ez eredményezte a nagyformát. A fontosabb gondolatok vissza-visszatértek, s minden visszatérés egy-egy örömforrás volt! Amit ennyire ismerünk, azt lehetetlen nem szeretni – ebből adódott az a (talán ösztönös) érzelmi többlet, amelynek hatása önfelelt gyönyörködést keltett. A nagyformákon belül kisebb kamarazenélésre volt lehetőség, s a változó hangszerelésnek köszönhetően gyakran más-más funkcióban kellett időszakos kamarapartnereivel játszani a muzsikuskoknak. Ezzel az előadással bizonyára Kocsis is elégedett lett volna (akkor is, ha a maga módján juttatta volna kifejezésre).

(*Fittler Katalin*)

MÁV Szimfonikus Zenekar – 2017. május 11.

Művészetek Palotája – Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem

Halálának 190. évében, májusban szép számmal kerültek előadásra Beethoven-művek Budapesten. Két szerzői estet egy hét különbséggel Kobayashi Ken-Ichiro vezényletével hallhattunk

(az Óbudai Danubia Zenekar 4-én a Zeneakadémián a VI. és VII. szimfóniát játszotta, 11-én pedig a Müpában a MÁV Szimfonikus Zenekar az V.-et, az Egmont-nyitányt és a Hegedűversenyt követően). Közben az Egmont-nyitánnyal indította a Zeneakadémia Szimfonikus Zenekarának május 8-i estjét is.

Nem panaszkodhatnak a Beethoven-zene rajongói – vagy talán mégis? Ha igen, akkor arra a Hegedűverseny szolgáltatott okot, Kállai Ernő szólójával. Pedig csaknem minden megvolt ahhoz, hogy emlékezetes élménnyel gyarapodjunk. Kállai Ernő gyönyörű hangon hegedül, de úgy tűnik, a szépsége önmagában nagyon nem elegendő, kiváltképp, amikor ismét egyidejűleg több kitűnő magyar hegedűs kápráztatja el rendre a hangversenylátogatókat. Megvolt a „hogyan”, a műsorból következően a „mit” ellen sem lehetett kifogás, ám sajátos „rövidzárlat” keletkezett, amely megint csak azt tanúsítja, hogy az élőzene-hallgatás semmi máshoz nem hasonlítható zenei lehetőség. Kállai Ernő számára semmit nem jelentett, hogy itt és most éppen Beethoven remekét kell előadnia. Eljátszott volna ő szinte bármit, talán hasonló technikai perfekcióval – de azáltal, hogy benne nem született meg a mű, a hallgató számára is lehetetlen né tette az élményt. Nem kárhoztatom azokat, akik beletapsoltak a verseny-műbe az első tétel után – az időérzet relativitása elképesztően hosszúnak érzékelt! Egyfajta lazítás volt, a fegyelmezett tespedés után. Már az „gyanús” volt, hogy kottából játszik a szólista – de ha valaki azt vetné a szememre, hogy fennakadok külsőségen, rögtön kész a válaszom: Kobayashi is kottából vezényelt – és pedig merőben más meg gondolásból. A dirigens, aki 43 éve a karmesterverseny műsorát fejből dirigálta, aligha szorult főként ismert-népszerű mű esetében – memória-javító segítségre. Azért tehetette ki mégis a partitúrát, mert nyilvánvaló volt, hogy kevés lehetősége lesz kommunikálnia a szólistával. És

pedig nem azért, mert a hegedűs a kottát bújné (biztos szólamtudás birtokában lehet csak végigjátszani a művet), hanem azért, mert zeneileg nincsenek egy hullámhosszon. Kobayashi mint ha zenéből és szeretetből állna; benne nincs harag, nincs szigor, csak kénytelen volt tudomásul venni, hogy a szólista indifferens módon kívül marad a remekművön, tehát ily módon a hagyományos (neki természetes) kapcsolatteremtés problematikus.

Összességében csak az a többlet maradt el, ami abból adódik, hogy az előadók meggyőződéssel közvetítik a szépséget. Ez az összhang, a szólistának a mű iránti közömbössége miatt nem jöhetett létre. Most hangokat, kisebb-nagyobb zenei formarészeket hallottunk, örömtelenül.

Az Egmont-nyitány természetesen hatásos indulás volt, az V. szimfónia interpretációjának sajátos többletet adott, hogy Kobayashi azt sugallta muzsikusaiknak, hogy nincsen jelentéktelen hang. Minden a maga funkciójában fontos. Éppen ezért olyan szólamokat is felfedezhettünk, amelyek máskor elsikkadnak a dallamok vagy harmóniamenetek háttérben. És a megszokott (ám remélhetőleg megszokhatatlan, tehát megszokásból nem figyelmen kívül hagyható) szeretetteljes légkörben a zenekari játékosok aktívan muzsikáltak, értékelve a dirigensnek azt a gesztusát, hogy egy-egy jólsikerült fordulatot, vagy a próbákon még problematikus hely kidolgozott megoldását mindig azonnal nyugtázza, kis mosollyal, bólintással vagy mozdulattal – miközben tovább vezeti a folyamatokat, a tőle megszokott intenzitással.

Kobayashi Beethoven-felfogása sajátosan klasszicizáló – nem enged az „idők szavának”, nem kíván fokozott hatást elérni gyors tempóválasztással. Mindenre ad időt, és ezt az időt ki is tölti élményforrásul szolgáló kidolgozott részletekkel. Hangszín-elképzelésének sajátossága, hogy megkülönböztetett szerepet szán a rezeseknek, így a finálé optimista kicsengése már

már fanfár-hatást keltett. A karmester őszinte öröme „ragályos”, átterjed mindenkori muzsikusaiba, és a közönségre is. Nem véletlen, hogy az est végén lelkes közönség asszisztálta végig a zenekari szólisták és szólamcsoportok többször is megtapsoltató felállítását, és tetszéssel fogadta a kedves ötletet, hogy a nézőtér minden irányába meghajol együttesével. És ahogyan együtt mozdult valamennyi hangszeres a gesztusban, az utólag látványként is visszaigazolta azt a harmóniát, harmonikus kapcsolatot, amely tiszteletbeli karmesteréhez fűzi a zenekart.

(Fittler Katalin)

Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara és Énekkara – 2017. május 18. Zeneakadémia

A fővárosi hangversenyélet sajátossága, hogy amióta a zenekarok hatáskörébe tartozik a koncertszervezés, minden együttesnek kialakult saját (kisebb-nagyobb) holdudvara, és – érthető módon – viszonylag kis számú hallgató tud „átfogó” képet alkotni magának napjaink hazai zenei életéről (úgy az előadásra kerülő műveket, mint az előadókat illetően). Éppen ezért örövendetes, hogy a repertoárok között átfedés van, tehát például a Magyar Rádióknak az oratorikus alkotások hangversenytermi megszólaltatásában nagy múlttal rendelkező együttesei akkor is rendszeresen tűznek műsorra ilyen műfajú alkotásokat, amikor a hazai régizenei legrangosabb együtteseként Vashegyi György együttesei is jelentkeznek hasonló kínálattal (nem is szólva több-kevesebb vendégegyüttes fellépéséről). Különleges élmény ugyanazt a monumentális művet – esetleg ráadásul azonos helyszínen – különböző értelmezésekben-felfogásokban hallani.

Haydn életművéből a Teremtésnek szinte „bérelt helye” lett a Müpa Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterme – és nagy öröm, hogy a Zeneakadémián ismét hallhatunk nagy apparátusra szánt műveket.

Haydn utolsó nagy oratóriuma, Az évszakok bérleti előadás keretében teltházat vonzott – és korántsem az előadás minőségének függvénye, hogy sokan nem várták meg a végét. A Müpa, mint rendező, rugalmasan alkalmazkodó partnernek bizonyul, amikor több együttes hangversenyait (akár az idős közönségre, akár az előadások hosszára való tekintettel) korábbi kezdési időponttal hirdeti meg. Érdemes lenne ilyesmin elgondolkodni a zeneakadémiai koncerteknél is. Kiváltképp az olyanoknál, amelyeknél megvan a „meghallgatom felvételről otthon” költségkímélő és kényelmes alternatíva. És még egy – korántsem csupán „technikai apróság”. A kivetített szöveg aligha látható az oldalerkélyekről. Ilyen terjedelmes kompozíciónál a kísérőszöveg tartalmi ismertetése sem lenne elegendő; ellentétben a Müpával, ahol megoldható a többszintes szöveg-kivetítés, a Zeneakadémián alapvetően szükséges a hozzáférhető szöveg biztosítása. A várhatóan több alkalommal műsorra kerülő (idegen nyelvű) művekből érdemes lenne akár egy, akár kétnyelvű szöveggönyvet ki nyomtatni – bizonyára sok hangversenylátogató áldozna erre...

Az elmúlt évtizedek során úgy a muzsikások, mint a hallgatóság számára szinte természetes lett az a fajta „mindenevés”, amelynek következtében nemcsak a repertoárok színesednek, hanem – és ebben a vendégkarmestereknek is szerepük van – a kottaolvasás is kevésbé „mechanikus” lett. És a korábbi hangzó (illetve) interpretációs tapasztalatok sem múlnak el nyom nélkül.

Az évszakok ezúttal az Magyar Rádió Énekkaránál 2014 óta karigazgatói tisztet betöltő Pad Zoltán vezényletével csendült fel. Pad Zoltán elsősorban kóruskarnagy, de a történeti zenék iránti érdeklődése (doktori disszertációját Buxtehudeból írta) mindenképp indokoltá teszi, hogy a nagy apparátust is vezényelhesse. A Rádiózenekar értékelte pontos ütéseit, biztos tempóindításait, és azt a fokozott figyelmet

is, amellyel a partitúra egészére koncentrált. Az énekkarról csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk – aprólékosan kidolgozott részletekből arányos nagyformák épültek, és intenzitásuknak köszönhetően már-már élőképékké váltak a zsáner-tételek. A szólistákat a régizeneelésben jeleskedők kínálatából választották; az énektanulmányait Frankfurt am Mainban végzett Kovács Ágnes idehaza leginkább Vashegyi György produkcióinak szólistájaként ismert, Kálmán László a Purcell Kórusból nőtt szólistává (nemcsak oratorikus művekben, hanem operaszínpadon is), Tomáš Šelc is ott honos fővárosunk hangversenytermeinek pódiumán. Hitelességre-törekvést tehát nem hiányolhattunk tőlük, legfeljebb azt fájlatthatjuk, hogy tercettjeikben (de néha duettekben is) nem mindig volt arányosan összehangolt a dinamikájuk. Kálmán László hangjának átütőereje mellett Kovács Ágnes mindennemű manírtól mentes szopránja néha már-már díszítő ellenpontta minősült. És ha a három hang aránya felborul, az összhangzás akkor is sérül, ha intonáció szempontjából minden a legnagyobb rendben van.

A vonóskar (szólamonként 10, 8, 6, 5 és 3 játékosal) remekül szól, a bőgők sem sikkadtak el (jóllehet, a Nagyerem módosult akusztikai körülményei között nemegyszer volt panasz ilyesmire), a fúvósok is kitettek magukért. A harsonások néha már-már indokolatlanul léptek előtérbe, az üstdob pedig gigantikus méretű keretet jelölt ki a – valljuk meg, többségükben pasztorális – zsánerképeknek. Napjaink embere hozzászólt a virtuális és reális együttéléséhez, és a szélsőségesen transzponált arányokhoz. Haydn zenéje ezúttal elég élénk színekben pompázó plakátképeket jelenített meg, néha szinte indokolatlanul „nagy felbontásban”. Ha valamit, akkor a dinamikai skála szélességét hiányolhattuk. Mert így a bensőségesség érzetével maradt adósnak az előadás egésze. Éppen ezért különösen emlékezetesek azok a mozzanatok maradtak, amelyek ebben

a hangzó közegben szinte kamara-jellegűnek hatottak.

A zenekari játékosok közül külön említésre méltó a fagottos virtuóz remeklése és a kürtösök perfekciója.

(Fittler Katalin)

**Nemzeti Filharmonikus Zenekar,
Nemzeti Énekkar Női Kara,
Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola
Gyermekkkara – 2017. május 20.**

Müpa

Amikor Mahler 3. szimfóniája hangzik fel a Müpa Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében, joggal gondolhatunk arra, hogy ez a terem kifejezetten az ilyen és ehhez hasonló művek előadásának kedvéért épült. Mert a magyar zenei előadó-művészet nagyjai – köztük a Nemzeti Filharmonikusok egykori fő-zeneigazgatója, Kocsis Zoltán – részben azért is szorgalmazták sok éven át egy új koncertterem felépítését, hogy a zeneirodalomnak azok a nagy apparátusú művei, amelyeknek megszólaltatása számára korábban nem állt rendelkezésre megfelelő helyszín, végre Budapesten is méltó körülmények között, az előadógárda és a hangzás szempontjából egyaránt kellő nagyságú térben, és persze a művek formátumához illő számú érdeklődőt befogadó nézőtér előtt kerülhessenek közönség elé. Nemrég a Nemzeti Filharmonikus Zenekar műsorára tűzte a Harmadikat, a zeneirodalom leghosszabb (egy óra és negyven perc játékidőjű) szimfóniáját, amelynek előadógárdája is igen népes, nemcsak azért, mert a szimfonikus zenekarhoz az énekszólistán kívül női kar és gyermekkar is csatlakozik, de azért is, mert maga a szimfonikus együttes is óriási, többek között hatalmas rézfúvós apparátust foglalkoztat. Az est iránti érdeklődést növelte, hogy az NFZ menedzsmentje korunk egyik legjelesebb Mahler-karmesterét, Leonard Bernstein egykori felfedezettjét, a nyolcvanegy éves, izraeli Eliahu Inbalt hívta meg a produkció karmesteréül.

Akár a tapasztalatok summájával is

kezdhetjük: egyenletesen magas színvonalú, kitűnő előadás született, amely technikai kidolgozás szempontjából is igényes volt, emellett hangvételében, hűfokában, emelkedettségében és sokszínűségében is megfelelt a nagy mű követelményeinek. A nyitótétel megformálásakor Inbal vezérelve érezhetően a hatalmas hangzás, a robusztus karakterizálás, a súlyos akcentusok és a zenei gesztusrendszer pátosza körül kristályosodott ki – érhetően, hiszen a zene egyfajta „mitikus indulókaraktert” jelenít meg, Pán isten ébredését, a nyár bevonulását, ahogy a komponálás idején Mahler megfogalmazta. Hatalmas hangerővel, ércesen zengtek a kürtök a bevezető szakaszban, s a tétel során mindvégig markáns akcentusokkal központosították a zenét az ütőhangszerek. Éles körvonalakkal karakterizálta Inbal a bevezetőt követő indulót, melynek erejéhez a mélyvonalasok súlyos dallamjátéka is hozzájárult. Sikertelen megragadni a tétel hangulatának lényegét: egy sajátos tragikus fenség érzetét, amelyben ugyanakkor jelen van a dekadencia és a lemondás is. Fontos mozzanata a tétel előadásának, hogy a teljes hangszercsoportokon (kürtök vagy mélyvonalasok), kórusszerűen felhangzó vezérdallamoknak egy viszonylag szabad deklamáció elveirez igazodva, ugyanakkor mégis teljesen együtt kell felhangozniuk. Inbal és a zenekar közös munkájának eredményességét jelezte, hogy ez kitűnően sikerült. Érdemes megemlíteni a klarinétok klezmerre utaló, groteszk rikoltásait, a fuvolák tragikus színeit, a trombita felharsanó harmóniafelbontásának szignáldallamát.

Kecsesen lejtett Inbal vezényletével a második tétel menüettje, amelynek bevezetésében érzékenyen tagolt dallamot játszott az oboa, s amelyben fontos szerepet kaptak a hegedűk ironikus glissandói. A scherzando előadói utasítású harmadik tételben élvezettel hallgathattuk a keretező formaszakasz groteszk hangulatot keltve ringatózó dallamát a kispfuvola és a klarinét duettjén – de persze a tétel legszebb

perceit a nosztalgikus középrész színfalak mögül felhangzó postakürtszólója hozta meg. A Nietzsche szavait megzenésítő negyedik tételben a szólót éneklő Vörös Szilviának sikerült megteremtenie a zenekari dalból sugárzó aggodalom, szorongás és fájdalom légkörét. A hozzá csatlakozó két kórus pedig hitelesen intonálta az ötödik tétel angyali hangjának világos tónusát és naiv ártatlanságát. Mindezt méltón koronázta meg Eliahu Inbal vezényletével és a Nemzeti Filharmonikus Zenekar előadásában a hatodik tétel, az Adagio finálé, amelynek himnuszdal-lama egy komplex, több átmeneti kulminációt és hullámvölgyet érintő formai folyamat eredményeképpen, az alapvetően vonós megfogalmazású, korárszerű melódiát egy fájdalmas-tragikus, rézfűvós panasz dallammal is ellenpontozva jut el az apoteózisszerű végkifejletig. Inbal nagyszerű logikával, ugyanakkor érzelmgazdagon építette fel a tétel formáját, az NFZ művészei pedig – kiváltképp a tétel főszereplői, a kiváló vonósok – nemes tisztasággal játszottak keze alatt. A teljes mű tolmácsolása igazodott ahhoz a fokozatosan táguló és emelkedő világképhez, amelyet Mahler a tételekhez eredetileg mellékel, később azonban visszavont kommentárokból öntött szavakba: „amit a mező virágai mondanak nekem” (ez a Pán ébredését és a nyár bevonulását vizionáló, hatalmas Első részt követő 2. tétel mottója), „amit az erdő állatai mondanak nekem” (3. tétel), „amit az ember mond nekem” (4. tétel), „amit az angyalok mondanak nekem” (5. tétel), „amit a szeretet mond nekem” (6. tétel).

(Csengery Kristóf)

MÁV Szimfonikus Zenekar – 2017. május 26.

Zeneakadémia

A budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola elsőéves növendékeként, 1972-ben kezdtem napi rendszerességgel hangversenyre járni. 1958-as emigrációját követően éppen

ebben az évben lépett fel először újra Budapesten az akkor harminchét éves Frankl Péter. „1972-ben adott zeneakadémiai koncertemet nem felejttem el soha. Úgy éreztem akkor, fejest ugrok a mélyvízbe. A régi tanáraink közül mindenki ott volt, a nézőtérrel ismerős arcok tűntek elő, rengetegen jöttek el az egykori osztálytársaim, kollégáim, barátaim közül. Tele volt a pódium. Perceken át mozdulatlanul ültem, s nagyon erősen kellett koncentrálnom, hogy el tudjak kezdeni játszani. S ez a csend, ez a várakozás a mai napig emlékezetes marad számomra.” A magam korosztálya számára tehát az idén októberben nyolcvankét éves Frankl pályafutásának legutóbbi negyvenöt éve élő valóság, folyamatosan ismétlődő találkozások sora: ezek alkalmat adtak arra, hogy alaposan megismerjük egy nagy hagyomány méltó letéteményesét. Frankl egyfelől a kamarazenélésnek azt az iskoláját képviseli, amelyet Weiner Leó neve és az általa növendékeinek átadott ideál fémjelez, másfelől a zongorázásnak azt a spontán, költői, kommunikatív és a hangszeres perfekció abszolutizálása helyett a zenei tartalmakra összpontosító fajtáját, amelyet Magyarországon hagyományosan Fischer Annie nevéhez szokás kapcsolni.

Örömteli, hogy Frankl Péter a nyolcvanon túl is aktív: járja a világot, és koncertező tevékenysége során hazájába is rendszeresen visszatér. Legutóbb a MÁV Szimfonikus Zenekar vendége volt. A koncert három műsor-száma Mendelssohn A szép Meluzina című nyitányának (op. 36), Schumann a-moll zongoraversenyének (op. 54) és Brahms 1. szimfóniájának (op. 68) megszólaltatásával szervesen kapcsolta össze a zenetörténet három egymással nemcsak életrajzi, hanem stílisis szempontból is összefüggő életművét. Frankl előadásában a Schumann-zongoraverseny mindenekelőtt az ihletettség és a spontaneitás élménye volt. Ujjai alatt a nyitótételből nem hiányzott a lendület ereje, nem hiányoztak belőle az erőteljes hangsúlyok, de nem hiányzott a karakterek jellegzetes Schuman-

ni összetettsége és változékonysága sem, melynek révén az indulat hamar képes melankóliává változni – és fordítva. A lassú tétel intermezzójában Frankl érzékenyen kamarazenélt a zenekar muzsikusaival, a fináléhoz érve pedig érvényesítette az Allegro vivace Schumannra oly jellemző, lobogó lelkesedését. Játékának technikai tökéletessége már nem a régi, de ez aligha meglepő: az ujjak ebben az életkorban már nem olyan fürgék, s az izmok és ízületek sem olyan rugalmasak, mint korábban, de azért egyfelől még ez a mostani, korlátozottabb technikai készenlét is igencsak imponáló, másfelől Frankl csodálatosan közvetítette a Schumann-zene szellemét és költőiségét, ami mindenért kárpótolta hallgatóit. Ráadásként az op. 18-as C-dúr Arabeszket szólaltatta meg: szellemsen, tiszteletet parancsoló könnyedséggel és rugalmassággal.

A hangversenyt megelőző hetekben a MÁV Szimfonikusok többféle arcát is megmutatta e sorok írója számára. Először (május 5-én) Takács-Nagy Gábor vezényletével és Jean-Efflam Bavouzet közreműködésével nyújtott a Zeneakadémián mind zenei ihletettség, mint technikai kivitelezés dolgában kiemelkedőt egy Mozart–Grieg–Csajkovszkij-műsorban, majd egy héttel később (május 12-én) Kobajasi Ken-Icsirő pálcája alatt, Kállai Ernőt vendégül látva lelkesen és érzelmgazdagon, de a karmester által a produkció megmunkálása terén némiképp magára hagyva muzsikált Beethoent a Pesti Vigadó falai között. Ez a harmadik est, amelyet a zenekar jelenlegi művészeti vezetője, a nemrég a Francia Becsületrend lovagi fokozatával kitüntetett Csaba Péter vezényelt (a kitüntetésről a hangversenyen ünnepi körülmények között tájékoztatták a közönséget), mintha a két korábbi est keverékeként funkcionált volna. A bevezetőül megszólalt Mendelssohn-nyitány előadásában elsősorban a bevezetés lágy líraiságát, a hangzás fényét, majd az előadásmódból sugárzó energiát és indulatot, a ritmus feszítőerejét

élveztem, úgy éreztem azonban, hogy a produkciót csak a karmester vezényleéséből sugárzó lelkesedés juttatja el a közlékenység magasabb szféráiba, az igazán igényes muzsikálás ezúttal is hiányzott, akárcsak a Kobajasi-koncerten. Hasonló átlagosság benyomását keltette a Schumann-versenymű kíséretében tapasztalt teljesítmény is. Évad végi fáradtság? – kérdeztem magamtól, és persze nem volna meglepő, ha május végén ez lenne a magyarázat az ihletett zenélés – felületes kidolgozás kettősségére. A szünet után azonban ismét a MÁV Szimfonikusok egyik csúcsteljesítményével találkozhatott, aki meghallgatta Brahms 1.

szimfóniáját. Csaba Péter inspirált vezénylese teljesen áttelekesítette a zenekar muzikusait, és úgy tetszett, ezúttal a mű részletező kidolgozása is sokkal magasabb színvonalon sikerült, mint a koncert előző produkcióiban. Nem volt nehéz megérteni, hogy a karmester milyen szellemben közelít a műhöz: az 1. szimfóniában Csaba Péter számára ezúttal a mű robusztus ereje, küzdelmes jellege, drámaisága és nagyszabású karaktere volt a legfontosabb. Ezek a tulajdonságok uralták a nagy lendületű és rendkívül hatásos előadást, amelyet követően a közönség spontán ovációban kitörve jelezte lelkesedését. (Csengery Kristóf)

Hirdesszen!

zeneKar

Évi 6 alkalommal megjelenő újság.

Lapunk eljut minden zenészhez, zenekarhoz, zenei szervezethez, zenei műhelyhez, zeneiskolához, hangszerészhez, valamint minden zenével foglalkozó intézményhez, hivatalhoz éppúgy, mint a zeneszerető közönséghez.

oldal	Méret	Árunk elektronikus úton, JPEG vagy PDF formátumban beküldve	általunk szerkesztve	
1/1	B2 (címlap/belső oldal) 4+4 színnyomással	255x185 mm	84 000.-Ft	93 000.-Ft
1/1	B3 (hátlap/belső oldal) 4+4 színnyomással	255x185 mm	84 000.-Ft	93 000.-Ft
1/1	B4 (hátlap/külső oldal) 4+4 színnyomással	255x185 mm	90 000.-Ft	99 000.-Ft
további belső oldalakon, 1+1 (fekete/fehér) színnyomással:				
1/1	255x185 mm	78 000.-Ft	87 000.-Ft	
1/2	125x185 mm	39 000.-Ft	48 000.-Ft	
1/3	85x185 mm	22 000.-Ft	24 750.-Ft	
1/4	120x 90 mm	16 500.-Ft	18 700.-Ft	

Apróhirdetés magánzemélyeknek 250 karakter terjedelemben ingyenes.

Folyamatos hirdetések árkedvezménye hat számra 25%, három számra 10%

Legyen partnerünk, hirdessen velünk!

Honlapunkon bannerek vagy hirdetések elhelyezése:

7 napra 20 000.-Ft

14 napra 30 000.-Ft

A Zenekar újság nyomtatott oldalain megjelenő próbajáték-felhívások díjmentesen felkerülnek honlapjaink felületére

<http://www.zene-kar.hu>

Kiadja: Zenekar Művészeti Bt
1087 Budapest, Kerepesi út 29.B.

Tel: +36 30 20 37552

E-mail: info@zenekarujsg.hu